

Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > נושאים בפרשה_028_אחרי מות תשעה

נושאים בפרשה_028_אחרי מות תשעה

אחרי מות - עזים

"ומאת עדת בני יקח שני שעירי עזים לחטאת" שורש להבחנה שישנם ב' בחינות של עזים, לטב ולביש. וכח המחברם. והוא מש"כ באברהם בברית בין הבתרים (בראשית טו, ט) "ויאמר אליו, קחה לי עגלה משולשת ועז משולשת ואיל משלש ותר וגוזל". עז משולשת. שני מדרגות של עזים וכח המחברם. מלשון משולשת. אולם ביוה"כ אין בגילוי כח משולש אלא שני שעירי עזים. והוא מש"כ ביעקב שאמרה לו רבקה (שם, כז ט) "לך נא אל הצאן וקח לי משם שני גדיי עזים טובים" - ואמרו (בבראשית רבה פרשה סה) חז"ל "רבי חלבו אמר טובים לך שעל ידן את נוטל את הברכות, וטובים לבניך שעל ידן הוא מתכפר להם ביום הכפורים, דכתיב (ויקרא טז) כי ביום הזה יכפר עליכם" שער לעזאזל, לשון עז. למעשה זה יצר הבדלה בין שער לשעיר, בין יעקב לעשו כדכתיב (שם, שם, מא) "וישטם עשו את יעקב על הברכה אשר ברכו אביו". וממנו נשרש שער לעזאזל לשון עזות. עז פנים, ועזות מצח, עזי נפש - כלבים, וכן משעטנז, שטן - עז, כידוע.

אולם למעשה זה השורש שיש חיבור בין שני הגדיים, כמ"ש (בפרקי דר"א שם) וכי שני גדיי עזים היה מאכלו של יצחק וכו' אלא אחד כנגד הפסח, ואחד לעשות לו מטעמים לאכול, דתנינן הפסח אינו בא אלא על השבע. וא"כ הראשון מביא לאכילת השני, פסח, על השבע. ויתר על כן כתיב (שם, כז, טז) "ואת עורות גדיי העזים הלבשה על ידיו ועל חלקת צוארו". והרי ששני גדיי העזים צירפם יעקב בידי. אולם עדיין זהו שני ידים. אולם במדרגת "צוארו" נעשו לאחד. ומשם היה שכרו של יעקב מלבן (שם, ל, לב) "וטלוא ונקב בעזים והיה שכרי". (בדרך רמז, ב' פעמים עז, גימטריה נקב) ויתר על כן אף צד השני של העזים ששורשו עשו, והכא של לבן, נאמר בו (שם, לא, לח) "זה עשרים שנה אנכי עמך, רחליך ועזיך לא שכלו". וזהו מכח אחדות העזים של יעקב. אולם אחדות זו לא נעשתה בשלמות מפני שנעשתה ברמאות של יעקב את יצחק, ולכך היה נוטלם כנ"ל. וזהו דכתיב (שם, לז, לא) "ויקחו את כתנת יוסף וישחטו שער עזים ויטבלו את הכתנת בדם". ואמרו חז"ל, "משלם הקב"ה לבני אדם מידה כנגד מידה ואפילו לצדיקי עולם ישלם מידה כנגד מידה. יעקב רימה באביו בעורות גדיי העזים, ובניו רימו בו בגדי העזים". ואזי נעשה הבדלה בפועל בין האחים ליוסף. ושורשה בין יהודה לאחיו שהרי יהודה זה שאמר (שם, שם, כו) ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו וכיסנו את דמו, לכו ונמכרנו לישמעאלים וגו'.

ואזי מה שתחלה היה עיזי יעקב ועשו, יעקב ולבן, נעשה עתה עיזי יוסף ויהודה. ולכן כתיב (שם, לח, יז) "ויאמר (יהודה) אנכי אשלח גדי עזים מן הצאן". וכתיב (שם, יט) "וישלח יהודה את גדי העזים ביד רעהו העדלמי לקחת הערבון מיד האשה ולא מצאה". ואמרו חז"ל (בבראשית רבה) "אמר הקב"ה ליהודה, אתה רמית באביך בגדי העזים, חייך שתמר מרמה בך גדי עזים". ושורשו במעשה ביעקב ויצחק כנ"ל. וזהו מצד הקלקול דיעקב כנ"ל. אולם מצד התיקון כנ"ל, "והיו לאחדים בידך", אמרו (בלקח טוב שם) "יעקב נתברך בעורות, ויהודה הוציא מלכים בעורות עזים". וזהו מצד אור התיקון השלם דלעת"ל שאזי יתקיים שעץ יהודה ועץ יוסף "והיו לאחדים בידך". והוא בבחינת יתר עז (שם, מט, ז) פרש"י עז במלכות, כמו ויתן עז למלכו".

ואחדות זו מתגלה במשכן (שמות כו, ז) דכתיב "ועשית יריעת עזים לאהל". שמצרף ומחבר כלל המשכן. ומה שעתה יש עז מלשון עז, תוקף, דין. וכן זעם. וכן עזב - שבק, גם יש עוף טמא הנקרא "עזניה" (ויקרא יא, יג). לעמת זה להיפך, יש עז מלשון עזר, עיזוז. כאשר מתאחדים כנ"ל נעשה בחינת "עזב תעזב עמו" (שמות כג, ה), שעזב מלשון שבק הופך להיות "עמו". והוא סוד בועז שאמרו חז"ל שירמוז בו - עז. שהוא שורש לידת משיח. והוא מ"ש (ברכות נז ע"א) "הרואה עזים בחלום, שנים מתברכות לו".

להלן שרשי התיבות המרכיבות מאמר זה:

זרע, עזר, עזב, עזה, אליעזר, בועז, זעק, צאן, עז, פנים, זרוע, עזיאל, אלעזר, עזוז, עזניה, עזאזל, אחיעזר, זעם, יעזר, איעזר, עזן, שעטנז, עזיא, בן עזאי, עזריה, עזרה, עזק, לעז, זעזוע.

- 1] [אחרי מות](#)
- 2] [נושאים בפרשה](#)

Show featured image:

0

Source: <http://bilvavi.net/shiur/נושאים-בפרשה028אחרי-מות-תשעח>

Links

[1] <http://bilvavi.net/acharei>

[2] <http://bilvavi.net/parsha.summary>